

MEMO

Aan	Gemeente Boekel
Datum	22 augustus 2022
Betreft	Scenario-onderzoek varkenshouderij Elzen 6a Boekel
Project	P222432.001.002

Aanleiding van deze memo

In het kader van gebiedsproces De Elzen in de gemeente Boekel heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de diverse beëindigingsmogelijkheden van het varkenshouderij bedrijf op de Elzen 6a. Er ligt een (ambtelijke) oplossing voor die uitgaat van de sanering van de varkenshouderij op de locatie Elzen 6a.

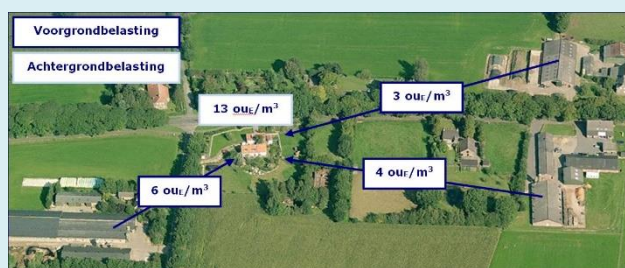
De gemeente Boekel heeft aan Pouderoyen Tonnaer gevraagd om een (aanvullende) memo op te stellen waarin wordt ingegaan op (vooral) de geurbelasting in de situatie die er van uitgaat dat de varkenshouderij op deze locatie niet wordt beëindigd. Op verzoek van de gemeente is hierbij ingegaan op de huidige vergunde situatie en de situatie die zou ontstaan na aanpassing van de stallen. Dit omdat een deel van de stallen van deze varkenshouderij op korte termijn gemoderniseerd moeten worden vanwege eisen die de provincie Noord-Brabant heeft vastgesteld met betrekking de maximale uitstoot van ammoniak per dierplaats. Ook heeft de gemeente gevraagd in te gaan op de relatie met de plannen voor de varkenslocaties van Coppens Farm BV.

De provincie Noord-Brabant heeft regels vastgesteld in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant waarin staat aan welke eisen huisvestingssystemen op 1 januari 2024 moeten voldoen. Voor nieuwe stallen geldt dat moeten voldoen aan de eisen m.b.t. de maximale emissie van ammoniak per dierplaats die op dat moment gelden. Deze regelgeving houdt onder meer in dat veehouders verouderde huisvestingssystemen (die nog niet voldoen) vóór 1 januari 2024 moeten aanpassen. Veehouderijen, die uiterlijk per 1 januari 2028 stoppen hoeven hun verouderde stalsystemen niet aan te passen per 1 januari 2024 als ze door minder dieren te houden een gelijkwaardige ammoniakreductie behalen. Een verouderd huisvestingssysteem is een systeem dat niet voldoet aan de ammoniakemissie-eisen en waarvan de vergunning langer dan 15 jaar (voor varkenshouderijen) geleden onherroepelijk is geworden. Voor de varkenshouderijlocatie aan de Elzen 6a geldt dat een deel van de huisvestingssystemen voor 2024 moet worden aangepast en een deel van de huisvestingssystemen later (voor 2028). Tenzij de provinciale regels worden afgezwakt of uitgesteld, zal dat in de praktijk betekenen dat er op korte termijn een vergunningaanvraag moet worden ingediend om in ieder geval een deel van de stallen te moderniseren voor 2024. Als stallen niet gemoderniseerd worden, mogen ze tot het moment waarop ze wel voldoen aan de eisen, niet meer worden benut voor het huisvesten van varkens.

Geurnomen stellen grenzen aan een eventuele uitbreiding

Indien de varkenshouder er voor kiest de stallen te moderniseren (al dan niet via sloop en nieuwbouw), dan kan dat gepaard gaan met de wens op uitbreiding van het aantal dierplaatsen op de locatie. In deze memo is ingegaan op de (on)mogelijkheden op het moderniseren van stallen gepaard te laten gaan met een uitbreiding van het aantal varkensplaatsen. Bij een eventuele uitbreiding van het aantal dierplaatsen zijn provinciale en gemeente normen m.b.t. de maximale geurbelasting op nabij gelegen woningen van belang. Die geurnormen stellen randvoorwaarden aan de mogelijkheden om uit te breiden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in normen m.b.t. de voorgrondbelasting en normen m.b.t. de achtergrondbelasting.

De geurbelasting t.g.v. geur uit stallen van veehouderijen wordt uitgedrukt in de voorgrondbelasting en in de achtergrondbelasting. Met de voorgrondbelasting, ook wel individuele belasting genoemd, wordt de geurbelasting van 1 veehouderij op een geurgevoelig object zoals een woning, bedoeld. Bij de vergunningverlening van veehouderijen wordt getoetst op de hoogte van de voorgrondbelasting en/of de afstand tussen een stal waar dieren worden gehuisvest en de gevel van een nabij gelegen woning of andere gevoelige objecten. De achtergrondbelasting, ook wel de cumulatieve belasting genoemd, bestaat uit de geurbelasting van alle veehouderijen samen op een voor geur hinder gevoelig object. De achtergrondbelasting wordt gebruikt als belangrijke maat om de effecten van geurhinder uit stallen van veehouderijen op het woon- en leefmilieu te kunnen beoordelen.

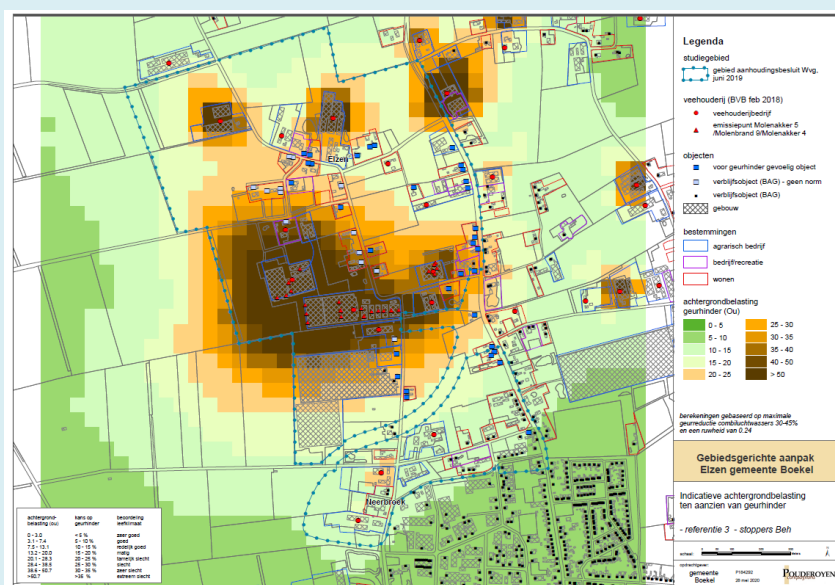

De geldende voorgrondnorm voor de woningen in de omgeving van de varkenshouderij is 5 Ou (Verordening geurhinder en veehouderij De Elzen, gemeente Boekel, vastgesteld 8 oktober 2020). Zowel de provincie als de gemeente Boekel hanteren voor woningen in het buitengebied een achtergrondbelasting 20 Ou als toetswaarde voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (Omgevingsplan: Veegplan 6, vastgesteld 8 oktober 2020). Als een (intensieve) veehouderij wil uitbreiden in een situatie waarbij de geurnormen worden overschreden, is die uitbreiding alleen mogelijk als dat gepaard gaat met een (voldoende) afname van de geurbelasting. De gemeente Boekel heeft via een wijziging van de geurverordening en het omgevingsplan voor het gebied in 2020 aparte geurnormen vastgesteld voor het buurtschap De Elzen.

In De Elzen overschrijdt de geurbelasting ter plaatse van de meeste woningen ruim de geldende geurnormen. Het gaat zowel om de individuele geurbelasting van veehouderijen op woningen (voorgrondbelasting) als om de cumulatieve geurbelasting van de veehouderijen in het buurtschap. Daarnaast zijn er in het buurtschap knelpunten met betrekking tot de verkeersveiligheid en laat de ruimtelijke kwaliteit in het gebied te wensen over. De gemeente Boekel is daarom in 2018 gestart met een gebiedsproces, gericht op het verbeteren van de woon- en leefomgeving in het buurtschap De Elzen. Een belangrijk onderdeel van dit gebiedsproces is het onderzoeken van mogelijkheden om de hoge geurbelasting in het buurtschap te verminderen.

Veehouders in het gebied zijn samen met de gemeente op zoek gegaan naar oplossingsrichtingen (saneren, verplaatsen of moderniseren). De gemeente Boekel wil voorkomen dat nieuwe ontwikkelingen die niet of onvoldoende bijdragen aan een verbetering van het woon- en leefklimaat in De Elzen toch doorgang kunnen vinden. De door verbeteringen behaalde geurreductie moet ten goede komen aan het structureel verbeteren van het woon- en leefklimaat in De Elzen. Het is tegelijkertijd van belang dat gewenste ontwikkelingen via een maatwerkpaak wel mogelijk gemaakt kunnen worden. De Raad heeft daarom besluiten genomen om te voorkomen dat in het gebied De Elzen ongewenste ontwikkelingen zouden plaatsvinden, waardoor het gebiedsproces voor De Elzen onder druk komt te staan.

Voor het buurtschap De Elzen een geurgebiedsvisie opgesteld en is een ontwerp geurverordening en ontwerp bestemmingsplan ("Omgevingsplan: Veegplan 6") in procedure gebracht. De Raad heeft de geurverordening en het bestemmingsplan in haar vergadering van 8 oktober 2020 vastgesteld. In de geurverordening is de voorgrondnorm aangescherpt van 7 OU naar 5 OU. In het bestemmingsplan is een norm voor de achtergrondbelasting vastgelegd op maximaal 20 Ou. Deze aanscherping is bedoeld om de gemeente in staat te stellen te sturen op de verbetering van het woon- en leefklimaat in De Elzen. Als er bij een uitgewerkt plan van een veehouderij onderbouwd wordt sprake is van een gewenste ontwikkeling die in voldoende mate bijdraagt aan de doelstellingen voor De Elzen, kan de raad waar nodig besluiten af te wijken van deze aangescherpte geurnormen.

Kaart berekende achtergrondbelasting in 2018 (indicatief).

Bron: geurgebiedsvisie De Elzen, mei 2020, kaart vergund (referentie 3) en stoppers Besluit emissiearme huisvesting)

Uitgaan van het bestaand bouwblok

Het oppervlak van het bouwblok van de varkenshouderij is 1,85 hectare en ligt daarmee boven het maximum zoals dat is opgenomen in de provinciale (Interim) Omgevingsverordening Noord-Brabant (1,5 hectare). Een vergroting van het bouwblok tot 2 hectare of maximaal 2,5 hectare is alleen onder strikte voorwaarden mogelijk, zoals het opheffen van een andere locatie of het realiseren van een vernieuwend bedrijfsconcept. Dat is voor deze locatie (nu) niet aan de orde. Ook zal de gemeente moeten instemmen met vergroting van het bouwblok. Daarom is er in deze memo van uitgegaan dat de oppervlakte van het bouwblok niet vergroot zal/mag worden. In onderstaande kaart zijn de bestemmingen en het bouwblok van de varkenshouderij weergegeven

Bestemmingen en kadastrale percelen

Huidige vergunde situatie

De vigerende omgevingsvergunning van 5 februari 2013 betreft een toestemming voor het houden van 220 gespeende biggen, 440 kraamzeugen, 1.293 guste en dragende zeugen, 3 dekberen en 180 opfokzeugen (zie tabel 1). Dit is tevens de vergunde situatie in het kader van de Vergunning Wet natuurbescherming, die op 6 oktober 2016 is verleend door de provincie Limburg.

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren
2	Gespeende biggen	D 1.1.100 Overige huisvestingssystemen	220
2	Guste en dragende zeugen	D 1.3.100 Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting	200
2	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	180
3	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser, 85% geuremissiereductie (BWL 2009.12)	286
4	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser, 85% geuremissiereductie (BWL 2009.12)	216
5	Guste en dragende zeugen	D 1.3.100 Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting	206
5	Dekberen	D 2.100 Overige huisvestingssystemen	3
8	Guste en dragende zeugen	D 1.3.7 chemisch luchtwassysteem 70% emissiereductie (BWL2004.02.V2)	601
9	Kraamzeugen	D 1.2.11 Chemisch luchtwassysteem 70% emissiereductie (BWL 2004.02.V2)	224

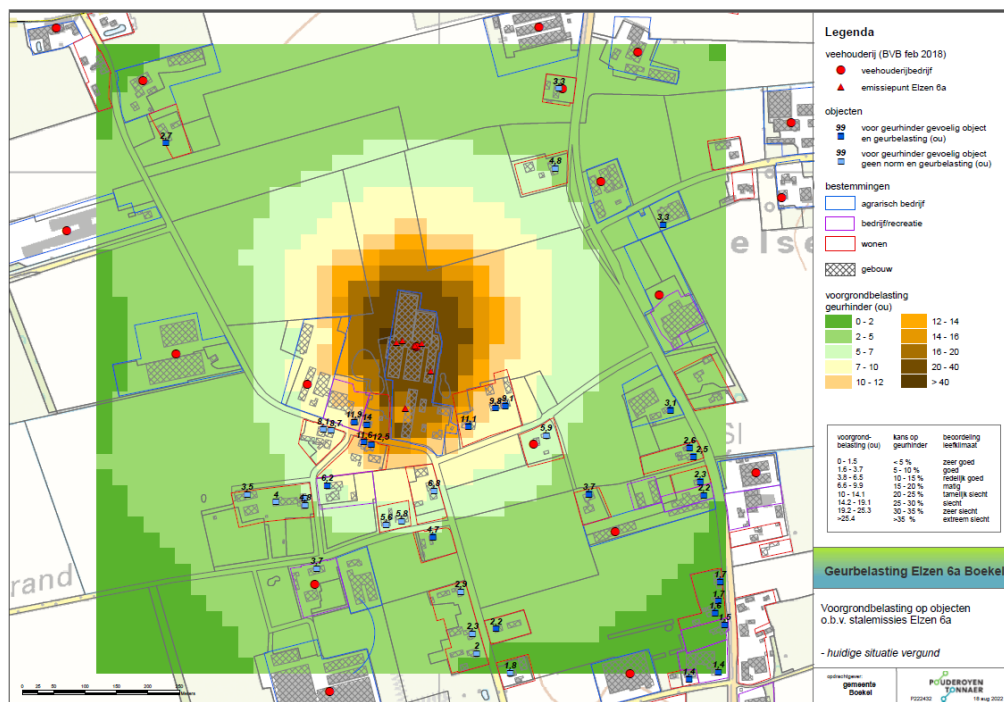
Tabel 1: Vergunde situatie varkenshouderij Elzen 6a (rendement geurverwijdering luchtwassers conform geurfactor ten tijde van vergunningverlening; het rendement is in 2018 naar beneden bijgesteld, ofwel de emissiefactor is in 2018 verhoogd)

De vergunde ammoniakemissie bedraagt 4.216 kg NH₃/jaar. De maximale ammoniakemissie op deze locatie op grond van de provinciale emissie-eisen die gelden per 1 januari 2024 bedraagt circa 1492 kg NH₃/jaar. De stallen moeten dus gemoderniseerd worden om aan de eisen vanaf 2024 te voldoen. Voor deze varkenshouderij betekent dit dat zeer waarschijnlijk het toepassen van de luchtwassers op alle stallen om zo aan de vereiste ammoniakreductie (85%) te kunnen voldoen.

De vergunde geuremissie, op basis van de actuele geuremissiefactoren, bedraagt 31.996 Ou. Ten tijde van de vergunningverlening was de vergunde geuremissie op basis van de toen geldende factoren 27.453 Ou. Door de aanpassing van de geuremissie factoren (voor de gecombineerde biologische luchtwassers van 85% naar 45% reductie) is de vergunde geuremissie met circa 15% toegenomen.

In onderstaand figuur is de berekende geurbelasting (voorgroondbelasting, dus enkel de geur uit stallen van de varkenshouderij aan De Elzen 6a) weergegeven. In onderstaande kaart en de tabel in bijlage 1 is de berekende voorgroondbelasting op woningen in de omgeving van de varkenshouderij weergegeven. De maximale (berekende) voorgroondbelasting op een woning is 14 Ou (woonadres Elzen 8). Voor 8 woningen is er sprake van een overschrijding van de geldende voorgroondnorm van 5 Ou: Elzen 2, Elzen 2a, Elzen 4, Elzen 5, Elzen 5a, Elzen 7, Elzen 8 en Elzen 8b. Een eventuele uitbreiding van het aantal dieren van de varkenshouderij zal dus gepaard moeten gaan met voldoende afname van de geurbelasting op die woningen. Deze woningen liggen op relatief korte afstand van de varkenshouderij.

Omdat voor woningen van voormalige veehouderijen of woningen die gebouwd zijn op een locatie van een veehouderij in samenhang met het beëindigen van die veehouderij geen geurnormen gelden maar enkel vaste afstanden, zijn deze in onderstaande kaart onderscheiden van woningen waarvoor wel geurnormen gelden. Op 6 woningen waarvoor geen geurnorm geldt maar enkel vaste afstanden, is de berekende voorgrond geurbelasting hoger dan 5 Ou (Elzen 3, Elzen 10, Elzen 10b, Elzen 16, Molenbrand 2 en Molenbrand 4).

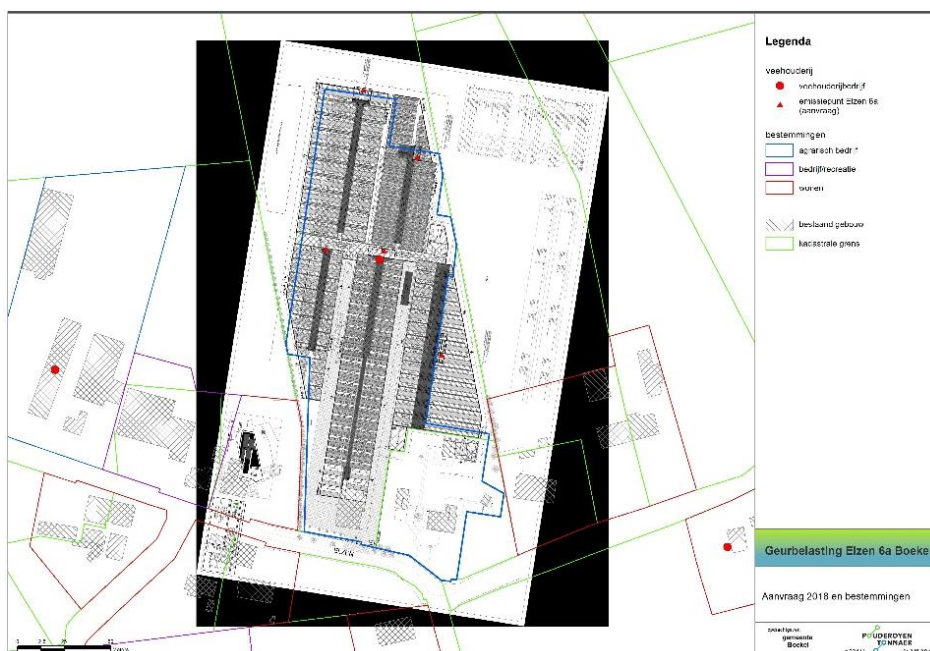
Berekende voorgroondbelasting o.b.v. vergunde situatie varkenshouderij Elzen 6a (omgevingsvergunning 2013, actuele geuremissiefactoren Regeling geurhinder en veehouderij)

Eerder ingediende en geweigerde aanvraag uit 2018 is niet vergunbaar / realiseerbaar

In januari 2018 heeft de varkenshouder een plan en bijbehorende onderbouw (onderzoeken, een milieueffectrapport, tekeningen e.d.) ingediend. Dit plan gaat uit van uitbreiding van het aantal dieren, sloop van een bestaande stal, bouw van een nieuwe stal en uitbreiding en modernisering van bestaande stallen ten behoeve van de huisvesting van in totaal 3.690 zeugen en 270 opfokzeugen. Een groot deel van de stallen zijn in dat plan voorzien van een gecombineerde luchtwasser (BWL 2008.09.V5). In de aanvraag uit begin 2018 is onderbouwd dat de geuremissie uit de stallen na uitbreiding zou afnemen: van circa 27.453 Ou (omgevingsvergunning 2013, voor aanpassing van de geurfactor van gecombineerde luchtwassers) naar 23.200 Ou. Op het moment van indienen gold voor deze gecombineerde luchtwassers een geurreductie van 85% maar dat is later dat jaar, op basis van onderzoek uitgevoerd door de WUR, bijgesteld naar 45%. Op basis van deze aangepaste geuremissiefactoren zou het plan uit 2018 (zonder aanpassingen) leiden tot een toename van de geuremissie ten opzichte de (herberekende) geuremissie uit de omgevingsvergunning van 2013: van 31.996 Ou (omgevingsvergunning 2013 herberekend) naar

48.673 Ou (een toename van circa 50% van de berekende geuremissie). Het ingediende plan uit 2018 is daarom niet vergunbaar vanwege een toename van de overschrijding van de geurnormen (voor- en achtergrond).

Daarnaast blijkt de aanvraag uit 2018 niet te passen binnen de bestemming / het vigerende bouwblok van de varkenshouderij. Zie daarvoor onderstaand figuur 3. Vergroting van het bouwblok voor een plan zoals ingediend in begin 2018 is op grond van de provinciale (Interim) Omgevingsverordening Noord-Brabant niet toegestaan. Er is immers geen sprake van het oplossen van een knelpunt elders of een bijzonder bedrijfsconcept. Ook vanuit planologisch oogpunt is het plan zoals ingediend in 2018 niet realiseerbaar. Hierna komt aan de orde of een aangepast vooruitbreiding wel vergunbaar is.

Projectie tekening aanvraag voor uitbreiding uit januari 2018 op kaart met bestemmingen

Effecten modernisering stallen

Om te verkennen hoe de geurbelasting uit stallen van de varkenshouderij aan de Elzen 6a zich zou ontwikkelen bij modernisering van stallen, exclusief een eventuele uitbreiding, zijn twee varianten m.b.t. aanpassing van de stallen en de geuruitstoot doorgerekend:

- Een variant waarin alle stallen worden voorzien van een combi-wasser met 45% geurreductie;
- Een variant waarin alle stallen worden voorzien van een combi-wasser met 45% geurreductie en de uitstroomsnelheid wordt opgehoogd tot 7 m/s voor alle emissiepunten.

Beide varianten zijn te zien als fictieve varianten: ze zijn niet gebaseerd op een nieuwe aanvraag van de ondernemer en er is geen rekening gehouden met uitbreiding, een andere veebezetting, een andere verdeling van de dierplaatsen of andere maatregelen die kunnen leiden tot een andere

geurbelasting.

In de geurgebiedsvisie voor de Elzen (2020) is ingegaan op verschillende mogelijkheden om de geuruitstoot (de emissie) en de geurconcentratie ter plaatse van woningen (geurbelasting) te verminderen bij een bepaald aantal dieren. Zoals het verminderen van het aantal dieren in een gebied (sanering op verplaatsing van stallen), verminderen van geurvorming (via ander voer, gescheiden opvangen van faeces en urine en minder hokbevuiling), toepassing van nageschakelde filtertechnieken (zoals luchtwassers), het vergroten van de afstand tussen geuremissiepunten en woningen en het verhogen van de uitstroomopening (schoorsteenhoogte) en het verhogen van de uittredesnelheid van de ventilatielucht om zo een positief effect te bereiken op de verdunning en verspreiding van de geuremissie in de buitenlucht en de geurbelasting op omliggende woningen.

In onderstaande tabel is voor de 2 'fictieve' varianten de geurbelasting opgenomen op de 8 woningen waar er op basis van de vergunde situatie sprake is van een overschrijding van de voorgrond geurnorm (alleen woningen waarvoor een geurnorm geldt).

Woonadres (geurnorm 5 Ou)	Voorgrondbelasting Vergund 2013	Voor alle dierplaatsen combiwasser 45% reductie (minder geuruitstoot)	Voor alle dierplaatsen combiwasser 45% reductie en verhogen uitstroomsnelheid tot 7 m/s (minder geuruitstoot en verdunnen geuruitstoot)
Elzen 2	9,1	6,8	2,9
Elzen 2a	9,8	7,4	3,2
Elzen 4	11,1	8,2	3,7
Elzen 5	12,5	8,7	4,8
Elzen 5a	11,6	8,2	4,5
Elzen 7	6,2	4,6	2,2
Elzen 8	14,0	9,6	5,6
Elzen 8b	11,9	8,3	4,7

Voorgrondbelasting op woningen met een normoverschrijding (voorgond): vergunde situatie en 2 varianten met maatregelen om de geurbelasting te reduceren, exclusief uitbreiding van het aantal varkens (normoverschrijding rood gearceerd)

Beide varianten gaan uit van enkel aanpassing van de stallen, zonder uitbreiding van het aantal dieren. En zijn daarmee vergunbaar en in beide varianten voldoen de stallen aan de provinciale emissie-eisen. De variant waarin het verminderen van de geuruitstoot wordt gecombineerd met het verdunnen van de geuruitstoot laat de sterkste afname van de berekende geurbelasting zien waarna op 1 woning na (Elzen 8) de berekende voorgrondbelasting lager is dan de voorgrondnorm van 5 Ou .

Is ook uitbreiding mogelijk bij een overschrijding van de voorgrondnorm?

In beide varianten is op basis van de 50% regeling uitbreiding van het aantal dieren mogelijk. Ook als de geurbelasting (voorgondbelasting) hoger is dan de voorgrondnorm. De voorgrond-

geurbelasting moet wel afnemen door het nemen van maatregelen, maar maximaal de helft van de afname door die maatregelen mag worden opgevuld met uitbreiding van het aantal dieren. In onderstaande tabel is de geurbelasting op de overbelaste woningen weergegeven waarbij is uitgegaan van die opvulling.

Hierbij is geen rekening gehouden met de beperking in uitbreidingsruimte op grond van de toets aan de provinciale en gemeentelijke norm m.b.t. de achtergrondbelasting. Die toets is aan de orde als de uitbreiding ook gepaard gaat met een uitbreiding van de stalruimte. Tevens is daarbij van belang of en zo ja op welke woningen er sprake is van een overschrijding van de cumulatieve geurnorm van 20 Ou.

Woonadres (geurnorm 5 Ou)	Voorgrond- belasting Vergund 2013	Voor alle dierplaatsen combiwasser 45% reductie		Voor alle dierplaatsen combiwasser 45% reductie en verhogen uitstroomsnelheid tot 7 m/s	
		Zonder 50% opvulling	Met 50% opvulling	Zonder 50% opvulling	Met 50% opvulling
Elzen 2	9,1	6,8	8,0	2,9	6,0
Elzen 2a	9,8	7,4	8,6	3,2	6,5
Elzen 4	11,1	8,2	9,7	3,7	7,4
Elzen 5	12,5	8,7	10,6	4,8	8,7
Elzen 5a	11,6	8,2	9,9	4,5	8,1
Elzen 7	6,2	4,6	5,4	2,2	4,2
Elzen 8	14,0	9,6	11,8	5,6	9,8
Elzen 8b	11,9	8,3	10,1	4,7	8,3

Voorgrondbelasting op woningen met een normoverschrijding (voorgond): vergunde situatie en 2 varianten met maatregelen om de geurbelasting te reduceren, exclusief en inclusief uitbreiding van het aantal varkens o.b.v. 50% regeling (normoverschrijding rood gearceerd)

Uit bovenstaande tabel blijkt dat voor beide varianten geldt dat als de veehouder gebruik maakt / kan maken van de 50% regeling en de investering in maatregelen die de geurbelasting reduceren combineert met een uitbreiding van het aantal dieren, de geurbelasting voor de nu overbelaste woningen hoger blijft dan de voorgrondnorm, met uitzondering van 1 woning (Elzen 7). Maar een dergelijke opvulling van de reductie van de geurbelasting is, vanuit de toets aan de voorgrondnorm, in principe wel vergunbaar.

Om een indicatie te kunnen geven wat een uitbreiding als in 2018 aangevraagd, maar dan met alle dierplaatsen op een combiwasser en een hogere uitstroomsnelheid van 7 m/s, betekent voor de voorgrond-geurbelasting, is ook deze situatie doorgerekend. De resultaten zijn in onderstaande tabel weergegeven. Hieruit blijkt dat een dergelijke situatie op grond van de 50% regeling en enkel een toets aan de voorgrondbelasting vergunbaar is. De voorgrond geurbelasting voor de nu overbelaste woningen blijft dan voor alle woningen hoger dan de voorgrondnorm, met uitzondering van 1 woning (Elzen 7).

Woonadres (geurnorm 5 Ou)	Voorgrond- belasting Vergund 2013	Aanvraag uitbreiding 2018 Voor alle dierplaatsen combiwasser 45% reductie en verhogen uitstroomsnelheid tot 7 m/s	
		Zonder 50% opvulling	Met 50% opvulling
Elzen 2	9,1	6,2	7,7
Elzen 2a	9,8	6,9	8,4
Elzen 4	11,1	8,2	9,7
Elzen 5	12,5	5,4	9,0
Elzen 5a	11,6	5,3	8,5
Elzen 7	6,2	3,1	4,7
Elzen 8	14,0	6,2	8,1
Elzen 8b	11,9	5,8	8,9

Voorgrondbelasting op woningen met een normoverschrijding (voorgond): vergunde situatie en aanvraag 2018 (met uitbreiding) met aanvullende maatregelen om de geurbelasting te reduceren, exclusief en inclusief uitbreiding van het aantal varkens o.b.v. 50% regeling (normoverschrijding rood gearceerd)

In het Omgevingsplan van de gemeente Boekel staat in artikel 115.1.2 en 115.1.3 geregeld dat wijziging van het bestaande aantal dierplaatsen, bestaande diersoorten en/of bestaande stalsystem niet is toegestaan als dit leidt tot een toename in geuremissie, tenzij het aantal geurgehinderden afneemt. Dit komt erop neer dat als Elzen 6a wil wijzigen of uitbreiden, de geurbelasting dusdanig omlaag moet dat in ieder geval één overbelaste situatie moeten worden opgelost. Dit zou dan de woning Elzen 7 zijn, waarmee ook op basis van het Omgevingsplan sprake is van een vergunbare situatie (afwijken van het omgevingsplan).

Toets aan de cumulatieve geurbelasting

In onderstaande tabel is de berekende cumulatieve geurbelasting weergegeven voor de 8 woningen waar er op basis van de vergunde situatie sprake is van een overschrijding van de voorgrond geurnorm (alleen woningen waarvoor een geurnorm geldt). De berekening van de cumulatieve geurbelasting is overgenomen uit eerdere berekeningen, te weten het onderzoek dat is uitgevoerd t.b.v. de geurgebiedsvisie voor De Elzen (mei 2020) en het onderzoek dat is uitgevoerd om een ingediend plan voor reallocatie en modernisering van de stallen van de varkenshouderijen van Coppens Farm B.V. te beoordelen (oktober 2020).

Woonadres (geurnorm 5 Ou)	Voorgrond belasting Vergund 2013	Cumulatieve geurbelasting Geurgebiedsvisie (vergund + besluit emissie arme huisvesting), mei 2020	Cumulatieve geurbelasting met plan Coppens farm BV oktober 2020, variant beoogd 7 m/s (oktober 2020)	Cumulatieve geurbelasting met plan Coppens farm BV oktober 2020 en beëindigen Molenakker 4 en Elzen 6A (oktober 2020)
Elzen 2	9,1	19,2	18,8	14,8
Elzen 2a	9,8	19,4	18,8	14,7
Elzen 4	11,1	19,2	18,4	14,9
Elzen 5	12,5	20,7	18,1	14,5
Elzen 5a	11,6	21,1	18,8	14,7
Elzen 7	6,2	24,4	19,7	17,6
Elzen 8	14,0	21,1	19,8	13,8
Elzen 8b	11,9	20,3	19,0	13,8

Achtergrondbelasting op woningen met een normoverschrijding (voorgrond): voorgrondbelasting vergunde situatie (Elzen 6a) en berekende geurbelasting o.b.v. 3 eerder onderzochte varianten (mei en oktober 2020)

Uit bovenstaande tabel blijkt dat op basis van planregels in het omgevingsplan (Veegplan 6; opgesteld in het kader van de gebiedsgerichte aanpak van De Elzen) de overschrijding van de cumulatieve geurnorm (20 Ou) voor woningen in de nabijheid van de varkenshouderij Elzen 6a, een toename van de oppervlakte van de dierenverblijven niet is toegestaan. Tenzij de gemeenteraad besluit om medewerking te geven aan een plan waarmee de geurbelasting sterk wordt gereduceerd, zonder dat op alle woningen de achtergrondbelasting wordt teruggebracht tot onder de 20 Ou.

Daarnaast laat deze tabel zien dat bij realisatie van het voorgenomen plan van Coppens Farm BV, de cumulatieve geurbelasting daalt tot een niveau dat (net) onder de 20 Ou ligt. Een plan van de varkenshouderij aan de Elzen 6a die de geurbelasting verder verlaagt, past dan binnen de voorwaarden van het omgevingsplan (veegplan 6) en de provinciale regels. Omdat er dan geen sprake meer is van een overschrijding van de norm voor de achtergrondbelasting voor woningen waar deze veehouderij een relevante bijdrage heeft aan een overschrijding, danwel omdat de geurbelasting in voldoende mate daalt. De overschrijding van de norm voor de voorgrondbelasting blijft dan wel bestaan.

Het aanpassen van de locaties van Coppens Farm BV leidt dus tot milieuruimte (geen overschrijding van de norm voor de achtergrondbelasting) voor de varkenslocatie gelegen aan de Elzen 6. Deze milieuruimte kan worden benut door het nemen van maatregelen om de voorgrondbelasting te verminderen. Een deel van de afname die daarmee wordt bereikt, kan de varkenshouder gebruiken voor uitbreiding van het aantal dieren. De huidige berekende overschrijding van de voorgrondnorm voor de geurbelasting blijft dan voor de meeste van de overbelaste woningen bestaan, maar de berekende overbelasting (van de voorgrondnorm) wordt wel kleiner.

Een modernisering van de locatie Elzen 6a in combinatie met een verdere uitbreiding van het aantal varkens op deze locatie (na realisatie van het plan van Coppens Farm BV uit oktober 2020) draagt relatief beperkt bij aan de verdere afname van de berekende geurbelasting van de woningen nabij Elzen 6a. Daarnaast zal het aantal verkeersbewegingen vanwege de uitbreiding van het aantal dieren toenemen en zal de bebouwing (oppervlakte dierenverblijven) toenemen.

Ook zullen er waarschijnlijk maatregelen nodig zijn om knelpunten t.a.v. geluid (geluid van de ventilatoren en geluid t.g.v. het verkeer) te voorkomen. Knelpunten t.a.v. geluid door ventilatoren, een hoge fijn stof belasting en een hoge concentratie endotoxinen kunnen mogelijk voorkomen danwel beperkt worden door de situering van emissiepunten / ventilatoren op een zo groot mogelijke afstand van de woningen (verplaatsing van emissiepunten naar de noordzijde van de stallen), maar de mogelijkheden hiervoor zijn mogelijk om bouwtechnische redenen en/of vanwege de kosten beperkt.

Gelet op de huidige omvang van de varkenshouderij, een mogelijke toename van de omvang van de varkenshouderij als deze niet wordt beëindigd en de korte afstand van enkele woningen tot aan de varkenshouderij, is er een reële kans dat de ervaren overlast niet - of maar beperkt wordt verminderd.

Als het plan van Coppens Farm BV (uit oktober 2020) niet wordt gerealiseerd, maar de locatie Elzen 6a wel wordt beëindigd, zal dit niet of slechts in zeer beperkte mate leiden tot groeimogelijkheden voor de varkenslocaties van Coppens Farm BV. Dit omdat de voor- en achtergrondbelasting van woningen die maar beperkt beïnvloed worden door de varkenshouderij aan de Elzen 6a (zoals Elzen 9 en Molenbrand 1), bepalend zijn voor de milieuruimte voor de varkenslocaties van Coppens Farm BV (m.n. de locaties Molenbrand 9 en Molenakker 5).